

Wereldsolidariteit
Haachtsesteenweg 579, 1031 Brussel
driemaandelijks
7de jaargang - juli-augustus-september 2004
Afgiftekantoor Kortrijk 1 - afdeling 2 - erkenning P309504
V.U.: André Kiekens, Haachtsesteenweg 579, 1031 Brussel

BELGIE - BELGIQUE
8500 KORTRIJK 1
AFDELING 2
4/1132

Wereldburgerkrant 32

“En, hoe was het in Senegal? “

Goed zeker! Ik was verwonderd over de kracht van de Sengalezen die zich ondanks de economische crisis niet laten kennen. Het beeld van de twee jongens die de straten aflopen met twee blikken perziken in hun handen, staat mij nog voor ogen. Zij hadden die blikken eerst zelf gekocht in een groothandel, met de schamele winst van de verkoop onderhouden ze hun gezin.

Als je geen werk vind in een bedrijf of aan de overheid, dan zoek je maar je heil in de immense informele economie. Een oplossing voor 95% van de actieve bevolking.

“En hoe komt dat dan ?”

Tja, Afrika blijft de vuilbak van de wereld. En de mensen voelen dat! Zeker als hun suikerfabriek de helft van de mensen op straat zet. Ze moet wel : ze kunnen niet meer concurreren met de zwaar gesubsidieerde suikerklontjes uit Europa. Voor die Afrikaanse werkloze is er weinig alternatief.

“wat voel je daarbij?”

Trots! Op onze partners die mannen en vooral vrouwen aanmoedigen om kleine solidaire systemen op te richten. Waarbij ze zich beschermen tegen mogelijk ongemakken als ziekte en werkloosheid. Niet voor de hand liggend in een land waar je zelden genoeg verdient om te voorzien in eten en drinken.

“Heb je iets meegebracht?”

Veel vragen ! Vragen van vrouwen om hun pril-le gezondheidsmutualiteit financieel te steunen bijvoorbeeld. ...In ruil daarvoor kregen we hun warmte, hun muziek, hun dansen. En hun verhalen. Verhalen vertellen zit er in gebakken.

Aan het woord is Koen Browaews, WS animator en op dat moment net terug uit Senegal.

Deze krant is het verhaal van Senegal anno 2004. Een land met een geschiedenis die nauw verbonden is met de ontwikkeling van Europese mogendheden. Een land met een toekomst die voor een groot deel afhangt van de beslissingen die internationale mogendheden zullen nemen. Alleen al daarom moet het verhaal worden verteld.

Een doorsnee Senegalees maakt deze analyse niet. Hij (en vooral zij) moet elke dag zien te overleven in een economie die enkel informele regels kent. Geen zekerheid, geen verzekering. Houvast krijgen ze wanneer ze in onderlinge solidariteit verenigingen, mutualiteiten en spaarkassen oprichten. En wanneer wij bereid zij om deze te steunen.

Voor al daarom moet het verhaal worden verteld.

Leest u mee ?

Senegal, poort van Afrika

Iedereen kent wel de naam van de hoofdstad, van de rally Paris-Dakar. Youssou n'Dour, de bekendste zanger van het Afrikaanse continent zal u misschien ook niet onbekend zijn. Toch is dit rustige West-Afrikaanse land bij ons niet echt in de belangstelling. We weten weinig van wat zich afspeelt in de hoofdstad en op het platteland als de karavaan van de rally verdwenen is. Senegal ligt op een kruispunt van culturen: Arabische, Europese en Afrikaanse cultuur komt er samen in een verrassende cocktail.

Anno 2004 : Arm Senegal

Na de onafhankelijkheid in 1960 leek Senegal, mede door de politieke stabiliteit, op weg een modelstaat in Afrika te worden. Ondermeer door de lage prijzen voor pindanoten op de wereldmarkt en de steeds afnemende productie door gebrek aan bemesting, is het land in een neerwaartse spiraal geraakt. Senegal behoort nu tot de MOL-landen (minst ontwikkelde landen). Dat is geen toeval, de oorzaken zijn gekend, de gevolgen ook. Het is een blauwdruk voor alle MOL-landen.

Te lage prijzen voor grondstoffen: net als bij koffie en cacao, is de prijs van de pindanoten bepaald door de wereldmarkt. De Fransen moesten hun prijzen hieraan aanpassen, en sedertdien is pindaooogst niet meer winstgevend.

Oprukkende woestijn: de Sahel is niet te stoppen en neemt steeds meer de plaats in van vruchtbare grond. De bodem raakt snel uitgeput en is niet meer bruikbaar voor de landbouw. Het land is voor zijn voedselvoorziening steeds afhankelijker van import.

In 1994 devalueerde de CFA (West Afrikaanse munteenheid) met 50%. Het land kan deze drastische ingreep niet vanzelf te boven komen.

Het land moet steeds meer **buitenlandse leningen** aangaan, oude leningen worden niet afbetaald. De schuldeisers dwingen het land tot besparingen.

En die **besparingen** treffen vooral ..., u raadt het goed: werkgelegenheid, gezondheid, onderwijs. Sedert 2000 waait er een sterke neo-liberale wind, onder het bewind van Abdoulaye Wade. Steeds meer overheidsdiensten worden gepri-vatiseerd. Om de wereldbank te paaien dalen de overheidsuitgaven steeds verder.....

Sprekende cijfers

11 miljoen inwoners, waarvan 60% jonger dan 20 jaar, slechts 2% is 65-plusser. De levensverwachting draait rond de 50 jaar, er is één arts per 20.000 inwoners. Ongeveer 300.000 mensen hebben een baan, de 6 miljoen andere beroepsactieve bevolking zoekt een inkomen via de “informele economie” of “overlevingseconomie”. 82% van de vrouwen is analfabeet.

De toekomst

Structureel ziet het er niet goed uit voor de Senegalese toekomst. Het neo liberale bewind en de torenhoge schuldenlast duwen nu al de helft van de bevolking onder de armoedegrens. Het volgende citaat toont echter aan dat de partners van Wereldsolidariteit op het goede spoor zitten om de problemen aan te pakken :

Wellicht is er hoop te putten uit de opbloei van lokale organisaties onder groepen boeren, wijkbewoners, vrouwen en jongeren. Misschien dat die de kiemen in zich hebben van een andere, vernieuwde vorm van democratie. (uit: Senegal – landenreeks, een uitgave van 11.11.11)

Het is deze hoop die de vakbond UDTs en het platform PROMUSAF drijft om zelforganisatie van mensen te versterken. Groepen van allerlei slag : boeren, vrouwen, arbeiders, ...In verschillende omstandigheden : op de markt, op het veld, langs de straat, Krijgen de kans om te groeien tot volwaardige organisaties, met een spaarkas, een mutualiteit en kredieten om te investeren.

Heropstanding

Onder de zachte paan van de zomerlucht
Schoffelt de zon
Het groen fluweel van de kindertijd
En de hagel, de stormen
De baarbaarse benden ontbonden hun toorn
In een vlakte waar stilte ademt
Verstom, de bloedarmoedige zwanen
Trompetteren om mijn nederlagen
Dat ze slapen de doden van gisteren

In je ogen schijnt frisheid en 't ochtendgloren
Geurend naar een herfstig parfum
Herleeft mijn geregenereerd ideaal
Ik wil, onder de wimpels van uw wimpers, indommelen,
Door het ochtendlijk gefluister van het zachte gras.
Slapen in afwachting van uw bloedige opstanding.

Leopold Senghor

Leopold Senghor, dichter en eerste president van Senegal (van 1960 tot 1980). Uitvinder van het begrip “négritude”, voorvechter van de Afrikaanse cultuur en de oprichting van een West-Afrikaanse Unie (wat nooit gelukt is).

Aziz aan het woord

Aziz was in mei in België op uitnodiging van WS en ACV. Het thema van de lentecampagne 2004 kreeg hierdoor een veel menselijker gezicht. De informele economie kreeg “vlees en bloed”. Want Aziz weet waarover hij spreekt, hij coördineert de projecten van de vakbond UDTs in de informele sector.

Hoe kijk je als vakbondsman aan tegen de informele economie ?

Aziz : De organisatie van mensen in de informele sector is absoluut noodzakelijk. Maar je moet dit op een aangepaste manier doen. In Senegal spelen de onderlinge verschillen tussen de beroepsklassen een belangrijke rol, het zijn bijna kastes. Je moet die traditionele organisatie respecteren, en tegelijkertijd moderniseren. Invoegen en veranderen dus.

Waarom blijven mensen steken in de informele economie? Waarom groeit dit niet uit tot echte ondernemingen?

Aziz : Dit heeft verschillende oorzaken. De cultuur van ondernemen ontbreekt, mensen bekijken alles kleinschalig, op korte termijn. Wat men doet is om te overleven, niet om te ondernemen. Men koopt en verkoopt de dag zelf, legt geen stock aan en investeert niet. Verder raak je ook aan geen middelen om te investeren. Leningen bij de bank zijn duur en je moet al bezit hebben om garanties te kun-

nen bieden. Als je erin slaagt een onderneming op te zetten, moet je door een lange administratieve aanvraagprocedure. Daarna wordt je geconfronteerd met hoge belastingen. Niet echt een klimaat dat ondernemingszin aanmoedigt.

Wat wil je bereiken met de organisatie van de mensen in de informele sector?

Aziz : De arbeidsmarkt wordt steeds beperkter, de privatisering van de overheid gaat steeds verder. In de nabije toekomst moeten we niet verwachten dat er een algemeen systeem van sociale zekerheid vanuit de overheid komt. Dus moeten mensen zelf “zekerheid en werk” organiseren. Hiervoor zijn middelen nodig en onderlinge solidariteit. Dat willen we vanuit de vakbond mogelijk maken. Daarom werken we samen met kredietinstellingen die mensen leningen willen geven zonder materiële garantie. De onderlinge borgstelling van een groep is voldoende. Daarom steunen we de oprichting van spaar-

kassen en mutualiteiten op het lokale niveau en binnen beroepsgroepen. Op die manier krijgt solidariteit een kans.

Hoe komt het dat het vooral vrouwen zijn die zich organiseren?

Aziz : Ik kan dit niet verklaren, alleen vaststellen dat we gemakkelijker vrouwen kunnen overtuigen om zich te organiseren dan mannen. Vrouwen zijn ook oververtegenwoordigd bij de spaarkassen en mutualiteiten. Vrouwen vinden ook gemakkelijker zelf een bezigheid om geld mee te verdienen. Ze hebben van kindsbeen af technieken geleerd die hen goed van pas komen : koken, wassen, toilette. De typische vrouwenberoepen zoals marktkraamster, visverkoopster, kapster, ...komen hen goed van pas. Mannen blijven langer “werkzoekend”.

Dat vrouwen zorgen voor het gezinsinkomen, heeft waarschijnlijk ook gevolgen voor de sociale relaties.

Aziz : Dat is duidelijk te merken in de stad. Vrouwen hebben een veel onafhankelijker opstelling dan vroeger, ze breken met tradities die hun vrijheid beperken. Een ander gevolg is dat de traditionele vrouwenberoepen in aanzien stijgen en stilaan ook door mannen uitge-

oefend worden. Zo zie je steeds meer mannen vis verkopen. Ik ken zelfs iemand die thuis op de kinderen past terwijl zijn vrouw gaat werken. Het zusje van de vrouw maakt wel nog het eten klaar. Op het platteland is dit nog ondenkbaar, daar zitten mannen en vrouwen nog in de traditionele rollen.

Vele Senegalezen verlaten hun land en komen naar Europa.

Aziz : Vele jongeren zien geen toekomst meer in ons land, ze zien tegelijkertijd de rijkdom van jullie land. Ook vrouwen kiezen meer en meer voor migratie. Het is vooral spijtig om te zien hoe ze terug komen : ze gedragen zich als westerlingen. Ze gaan in afgesloten wijken wonen, en sluiten zich af van de rest. Ze gebruiken hun verdiende geld niet om te investeren in de economie, vaak laten ze het zelfs in het buitenland op de bank staan.

In Europa liggen de wortels van mutualiteiten, syndicaten en coöperaties. Dit ook bij ons mogelijk maken is nodig omdat anders Afrikanen zullen blijven dromen om naar Europa te komen. Om de problemen van ons land op te lossen moeten we kunnen rekenen om jullie steun op internationaal vlak, daar kunnen jullie sterke sociale organisaties voor ons een cruciale rol spelen.

Aziz

Hij lijkt op het eerst zicht een gewone man uit Senegal. Donker , rijzig, en doet een beetje denken aan Youssou N' Dour. Aziz is voor het eerst buiten zijn land, Europa kent hij alleen van film en tv.

Hij reist met een koffer die het bij de eerste vlucht al begeeft. Zijn enige kostuum is enkele maten te groot en is nog nooit geperst.

Het zijn onbelangrijke details, maar ze worden uitvergroot door de talrijke controles in de vlieghavens.

Ben je alleen ? Waar logeer je ? Wie staat borg voor jou ? Heb je geld bij ? Heb je een vrouw en kinderen achtergelaten ? Heb je een retourticket ?

Aziz kan gelukkig alle papieren tonen die de grenswachters geruststellen. En hij gaat terug naar zijn land da's zeker.

Er is daar nog zoveel te doen

een buitenbeentje.

Zijn familie behoort tot een klasse met aanzien : de maraboets. Volgens de traditie zou hij leraar moeten zijn, of minstens een werk met aanzien hebben. Aziz werkt in het slachthuis, als beenhouwer. Dat is zowat het laagste wat je kan doen als zoon van de maraboet. Maar de beenhouwers hebben ook hun fierheid : slager zijn dat zit je in het bloed, letterlijk. Buitenstaanders komen niet zo gemakkelijk binnen. Het heeft Aziz jaren gekost om aanvaard te worden én door de beenhouwers, en daarna opnieuw door zijn familie.

Man van de vakbond.

In het slachthuis waar Aziz werkt, kan geen enkele slager lezen of schrijven. Tellen gaat, maar rekenen niet. Aziz zag al gauw dat ze als werknemers aan het kortste eindje trokken. Nadat ze hem als één van hen aanvaardden, gingen de slagers op zijn voorstel in : een vakbond oprichten.

En hij heeft ze rond de tafel gekregen: de veehandelaars, de opkopers, de bazen van het slachthuis.

Voor het eerst werd er onderhandeld over lonen en arbeidsvoorwaarden.

Zout

Niet zover van Dakar ligt het Lac Rose. Op de foto, maar ook in het echt is het zo : een rooskleurig meer. Een afgesneden zeearm die zo zout is als de Dode Zee. Ja, je kan er drijven en het is goed tegen huidziekten en reuma. En vooral : het bevat 380 gr zout per liter water. Hele gezinnen werken mee om het zout te ontginnen.

La vie en Rose ?

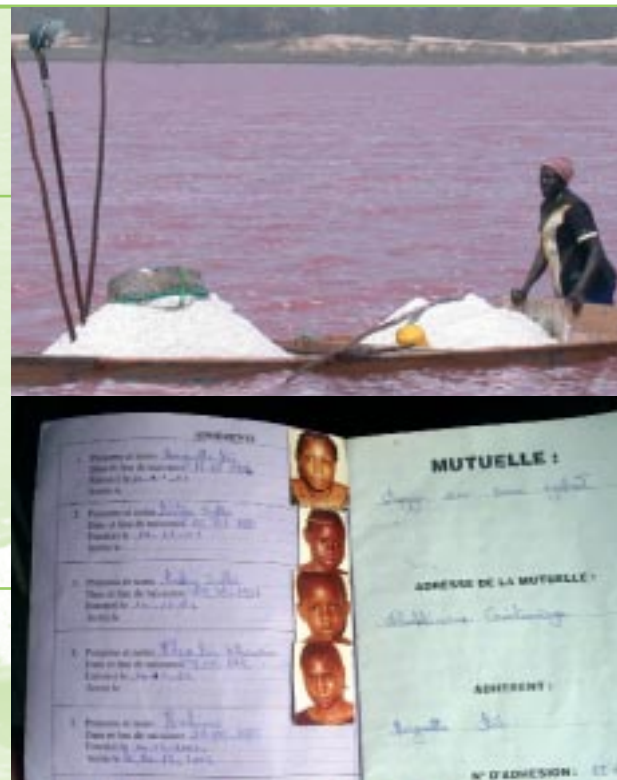
Het is zwaar en ongezond werk : de huid raakt geïrriteerd en de ogen dreigen “sneeuwblind”

te worden. Een zak van 50 kg zout brengt tussen 0,60 en 1,50 euro op.

De toekomst is nu iets rooskleuriger.

Alle arbeiders, bewakers, gidsen kunnen lid worden van de coöperatieve van de zoutwinners. Hierdoor kunnen ze een lening afsluiten om degelijk materiaal te kopen : schoppen, manden, een boot. Maar ook een donkere bril – en dat is geen luxe. Ze zijn lid van hun eigen mutualiteit waardoor ze toegang hebben tot medische zorg en betaalbare geneesmiddelen.

PROMUSAF, partner van Wereldsolidariteit in Senegal, begeleidt deze coöperatie en tientallen andere. Elke groep die zich verenigt (arbeiders, boeren, marktkramers,...) vormt een eigen mutualiteit, bouwt aan een eigen solidaire zekerheid. Samen weten ze zich gesteund en begeleid door Promusaf, draaischijf van deskundigheid en ervaring.

Verklarende woordenlijst

Enkele goedgekozen woorden vertellen soms meer dan een gans boek. Volgens onze Senegal reizigers kan je met de volgende woorden al een aardig mondje meepraten.

Gorée, het slaveneiland

In 1617 kopen de Hollanders dit eiland van de lokale chef “voor enkele ijzeren staven”, het betaalmiddel uit die tijd. Vanaf dan is het niet langer een idyllisch eiland voor de kust dat beschutting biedt voor de schepen op doorreis. Het wordt het toneel van bloedige strijd tussen Engelsen, Fransen en Hollanders om dit strategische plaatsje. Het is de perfecte uitvalsbasis voor transport van slaven. Er waren immers veel slaven nodig op de Noord Amerikaanse suikerrietplantages. Het Afrikaanse binnenland was twee eeuwen lang een immens jachtgebied voor de slavenhandelaars.

In 1985, als Frankrijk de slavenhandel verbiedt, eindigt dit drama dat tot op vandaag diepe sporen in de geschiedenis en de actualiteit nalaat. Het eiland is nu erkend als werelderfgoed door de Unesco.

Palavers

Een oud gebruik dat dateert van ver voor de kolonisatie. Bij conflicten, meningsverschillen of wanneer er belangrijke beslissingen moesten genomen worden werden “palavers” georganiseerd. Alle betrokkenen konden dan hun mening geven, de dorpsoudsten trokken zich daarna terug en velden een oordeel. Praten, maar ook zingen is hierbij een manier om je mening kenbaar te maken.

Négritude

Een begrip dat staat voor : “het geheel aan culturele waarden van het Afrikaanse cultuurgebied”.

Het woord werd voor het eerst gebruikt door de Senegalese dichter-président Senghor. In een Duits krijgsgevangenenkamp komt hij tot het inzicht dat een cultuur gebaseerd op raciale uitsluiting leidt tot vernietiging. Hij zal zich zijn verdere leven inzetten voor de Afrikaanse cultuur en de verdraagzaamheid tussen volkeren.

In 1960 werd hij de eerste president van Senegal tot eind 1980. In die periode kende de cultuur van het land een grote bloei. De gedichten van Senghor werden met interna-

tionale prijzen bekroond. In 1984 werd hij als eerst Afrikaan lid van de prestigieuze “Academie Française” in Parijs, de hoogste onderscheiding in het franse taalgebied.

Maraboet

Is de naam van een lokale religieuze leider. De meeste Senegalezen zijn moslim. Een kleine minderheid is Christen. Senegalese moslims zijn lid van een broederschap met aan het hoofd een kalief. Senegal is geen moslimstaat, door de grondwet zijn religie en politiek van elkaar gescheiden.

Toch oefenen de marboets tot op vandaag een belangrijke invloed uit op het maatschappelijk gebeuren in het land. Jongeren onttrekken zich echter meer en meer aan die invloed, zeker in de steden.

Pindanoten en Rijst

Pinda's zijn geen oorspronkelijk Afrikaans product. Ze werden ingevoerd uit Brazilië door de Portugezen. De zanderige grond, op de rand van de Sahel, bleek een goede kweekgrond voor pinda's. De Fransen maakten er het belangrijkste exportproduct van. Uitputting van de grond en gekelderde prijzen hebben de

uitvoer sterk verminderd. Nu kweken ze rijst aan de vruchtbare oevers van de Senegal rivier, in opdracht van de Wereldbank. Goed voor de voedselvoorziening, maar wat Senegalezen op hun bord krijgen, wordt zo al eeuwen door het buitenland bepaald.

Tonijn in blik

De wateren voor de lange Senegalese kust zijn bijzonder visrijk. Eeuwenlang visten ze met hun bootjes in het zicht van de kust. Tot de Europese drijvende visfabrieken deze rijke visgronden ontdekten. De lokale vissers moesten steeds verder de zee op, de vangst wordt steeds schaarser en éézijdiger. De Europese Unie betaalt veel geld aan de Senegalese staat voor dit leegvissen. Maar er is geen kuststrook gevrijwaard voor de lokale vissers. Vis wordt steeds duurder voor de bevolking.

Suiker

Helemaal in het Noorden, aan de Senegalrivier, de grens met Mauritanië ligt het stadje Richard Toll, bekend om zijn grote suikerfabriek. Tot drie jaar geleden werkten daar 9.000 arbeiders. Zowat de hele regio leefde van de rietsuiker.

De laatste jaren wordt de productie systematisch afgebouwd omdat de Europese (gesubsidieerde) suiker goedkoper is en de eigen productie dus uit de markt concurreert. Door de liberalisering van de markten kan de Senegalese overheid haar eigen productie niet langer beschermen.

Tot op vandaag werden al 3.000 arbeiders op straat gezet en deze trend zal zich nog doorzetten.

Gelukkig blijven de werklozen niet bij de pakken zitten, vele families zijn overgeschakeld op het kweken van rijst en groenten.

In de suikerfabriek heeft onze partner UDTs een sterke vakbondswerking, deze stopt niet aan de fabriekspoorten. Ze begeleiden werkloze werknemers in hun zoektocht naar een andere vorm van inkomen. Vooral de vrouwen liggen aan de basis van deze omschakeling. Met steun van de vakbond zijn zij groenteboerinnen geworden en zijn terecht fier op hun oogsten. Geleidelijk aan proberen ze de mannen mee aan het werk te krijgen. Voorlopig volstaan de opbrengsten niet om de gezinnen een heel jaar door van inkomsten te voorzien. Driekwart van de oogst gaat immers naar het terugbetalen van de leningen die ze nodig hadden om zaaigoed en materiaal aan te kopen. Daarom verleent de vakbond UDTs kleine leningen, zodat de families minder afhankelijk zijn van de hoge intresten van de bank.

Aïssatou, lieve vriendin

Mijn drama deed zich drie jaar na het jouwe voor... Mijn dochter Daba nam wel eens schoolvriendinnetjes mee naar huis. Dikwijls ook hetzelfde jonge meisje, Binetoe, een zuivere, stralende schoonheid! De harmonieuze lijnen van haar lichaam konden niet onopgemerkt blijven.

Ik zag soms hoe mijn man Modoe belangstelling toonde maar ik maakte me geen zorgen toen ik hoorde hoe hij zich aanbood om Binetoe naar huis te brengen, ‘vanwege het late uur’, zei hij.

Maar enkele maanden later, in de schemer van die zondag, Aïssatou, zag ik, plechtig in zijn beste kostuum, de imam van de buurt naar mijn huis komen. Ik zei dat Modoe niet thuis was, maar hij lachte stijfjes in zijn gesteven tuniek. Ik volgde zijn mimiek vol minachting toen hij zei:

‘Modoe is vandaag in de Moskee van Groot Dakar in het huwelijk getreden met Binetoe. Hij laat u zeggen dat het noodlot over mensen en dingen beslist. Allah heeft een tweede vrouw voor hem bestemd, daar kan hij niets aan doen. Hij dankt u voor een huwelijk van een kwarteeuw met een vrouw die hem alle geluk heeft geschonken dat een vrouw aan haar echtgenoot verschuldigd is.’

En dan, de eeuwig zelfde woorden die de gebeurtenissen moeten verzachten:

‘Alleen jij in je huis, hoe groot het ook is en hoe duur de tijden ook zijn. Jij blijft zijn eerste vrouw, als een moeder, als een vriendin.’

Zijn adamsappel danste in zijn keel. Ik knikte terwijl de druppels vergif mij werden toegediend.

Ik spande mij in om mijn innerlijke tumult te beheersen: glimlachen, en dankzeggingen meegeven voor Modoe ‘een goede vader en een goede echtgenoot’, ‘een man die een vriend geworden was’, mijn hele schoonfamilie en de Imam zelf bedanken, glimlachen, hem iets te drinken aanbieden, met hem mee naar buiten lopen, hem de hand drukken... en bij Allah, wat was hij tevreden!

Uit : ‘Een lange brief’ van Mariama Bâ. Het boek werd in 1980, op de Frankfurter Buchmesse bekroond met de “Noma Award” voor het beste Afrikaanse boek. Het verhaal gaat over het sociale isolement van vrouwen die polygamie verwerpen.

Olympische medailles voor dragers én makers van sportkleding

“Olympische medailles zijn de bekroning van felbevochten prestaties en jarenlange training. Die medailles – goud, zilver en brons – hebben ook een keerzijde. De gelauwerde atleten dragen allemaal sportkleding en zijn gesponsord door sportmerken. Die multinationals investeren fortuinen om hun logo te laten schitteren en tegelijk drukken ze de productiekosten tot op de bodem. Bijgevolg moeten arbeiders die sportkleding maken, dagelijks tegen een recordtempo werken. We vinden dat ze daarvoor erkenning en beloning verdienen.”

Frieda De Koninck – coördinator Schone Kleren Campagne Vlaanderen.

Fair play at the Olympics ?

De internationale handel in sportkleding en -schoenen is enorm gegroeid en wordt gedomineerd door de ‘A-merken’ Nike, Adidas, Reebok, gevolgd door de ‘B-merken’ Puma, Fila, ASICS, Mizuno, Lotto, Kappa en Umbro. Miljoenen mensen, vooral vrouwen, werken rechtstreeks of onrechtstreeks voor deze multinationals. Het rapport ‘Fair Play at the Olympics’ (Maart 2004 – www.schonekleren.be) beschrijft de harde werkelijkheid van het bestaan van de mensen die onderaan de productieketen werken. Het is gebaseerd op interviews met 186 arbeiders uit zes verschillende landen – Bulgarije, Cambodja, China, Indonesië, Thailand en Turkije.

Athene 2004

Het vierjaarlijks sportfeest is het gedroomde uitgangspunt voor de sportmerken. Maar ook de kans voor de internationale Schone Kleren Campagne om nog maar eens aan de bel te trekken. Tot ze het horen.

Er werd vooraf actie gevoerd in 50 landen. In ons land door **Wereldsolidariteit**, **Oxfam**, **ACV** en **ABVV**.

Op het jaarlijkse **festival Mano Mundo** stak Wereldsolidariteit een muziekpodium in een Olympische outfit. En daarnaast lieten verschillende organisaties van de Christelijke arbeidersbeweging van zich horen: **Vakantiegenoegens** gaf de petitie een plaats tijdens de **fiets-en wandelbeurs** en ook de deelnemers aan de **fietslussen** kregen de kans om de petitie te ondertekenen; **KBG Seniorensport** riep de deelnemers aan de **provinciale sportinitiatieven** half juni op om mee te doen aan de petitie. En dan was er de **fietstocht naar Athene** van 30 juli tot 12 augustus, georganiseerd i.s.m. **Govaka**. In de landen waar we doorkwamen, organiseerden we een ontmoeting met andere actievoerders en de pers.

Petitie

De rode draad doorheen deze activiteiten was een **petitie**. Onze doelwitten waren enerzijds het

Internationaal Olympisch Comité (IOC) en het Belgisch Olympisch Comité (BOIC) en anderzijds de sportmerken. Het IOC heeft veel invloed in de sportwereld, zowel moreel als commercieel. We willen dat het IOC aan zijn Olympisch charter en zijn ethische code het respect voor arbeidsrechten toevoegt en een commissie opricht die onderzoek doet naar arbeidsomstandigheden. Van het BOIC verwachten we dat ze deze internationale eis ondersteunen en dat ze ook van hun leveranciers respect voor arbeidsrechten vragen. Vanuit België hebben we Adidas onder druk gezet omdat ze sponsor zijn van de Belgische atleten. Uit de B-merken hebben we Fila gekozen.

De resultaten : wie A zegt moet B zeggen! (Van Athene 2004 naar Beijing 2008)

Zeven sportmerken gaan akkoord om te zoeken hoe ze als sector de misbruiken en uitbuiting bij de productie van sportkleding en sportschoenen kunnen aanpakken.

Het IOC weigert weliswaar om zelf verantwoordelijkheid op te nemen voor rechten van werknemers in hun sponsoringprogramma's maar erkent dat de waarden en doelen van de campagne in de lijn liggen van het Olympisch gedachtegoed en het IOC is bereid om deel te nemen aan de dialoog binnen de sportkledingsector. Ook **het BOIC minimaliseerde zijn eigen rol** maar stelde voor om onmiddellijk na Athene aan de gesprekstafel te gaan zitten en te beginnen met de voorbereiding van Beijing 2008 en de Olympische Winterspelen van Turijn 2006.

Ze willen in elk geval een beleid uitstippelen in samenwerking met de campagnepartners.

Athene was dus niet het eindpunt. De acties zullen doorlopen tot de Spelen van Beijing 2008.

Meer info: www.schonekleren.be

Wereldsolidariteit 2003 in cijfers

Als je beslist om de projecten van Wereldsolidariteit te steunen, dan weet je dat je geld goed besteed is. Wereldburgers hebben het recht om te weten wat er met hun gift gebeurt. Daarom krijgt u elk jaar via de Wereldburgerkrant een overzicht van de uitgaven en inkomsten van Wereldsolidariteit. En natuurlijk achtergrondinformatie bij de cijfers.

Daarom : enkele VV's op een rijtje (VV = veelgestelde vragen)

Waar gaat mijn geld naartoe ?

Wereldsolidariteit is een organisatie met een “Noord” en een “Zuid” of “partner”- werking.

Het **Noorden** omvat : het algemeen secretariaat, het financieel beheer van alle partnerdossiers, de educatieve werking, fondsenwerving en communicatie.

Het **Zuiden** omvat : de projecten in de Derde Wereld, het technisch beheer van alle partnerdossiers, de internationale samenwerking.

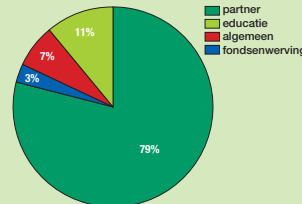
In de tabel kan je aflezen dat “partnerwerking” bijna 80% van het budget uitmaakt.

Dat betekent dat van elke 5 euro in Wereldsolidariteit er 4 euro gebruikt wordt voor de partnerwerking.

1 euro wordt gebruikt voor acties, campagnes, communicatie, vorming in Vlaanderen, Brussel en Wallonië.

Ook de algemene kosten voor het beheer en de organisatie worden met deze ene euro betaald.

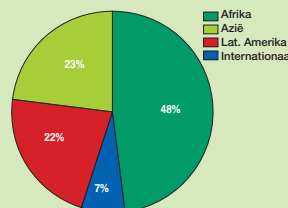
UITGAVEN	2003	%
partnerwerking	6.176.922,73	79%
educatiewerking	895.582,53	11%
algemeen beheer	547.732,50	7%
fondsenwerving	237.386,89	3%
totaal	7.857.624,65	100%

Wie ontvangt de meeste steun ?

Bijna de helft van de middelen gaan naar Afrika. Wereldsolidariteit heeft daar het meeste van haar partnerorganisaties. 7% van de middelen gaan naar de internationale organisaties van de partners : IKAJ, WBCA en WVA. Zij hebben een dubbele taak : enerzijds ondersteunen ze hun nationale organisaties, anderzijds zorgen zij ervoor dat de nationale organisaties ook op het internationale vlak meespelen.

Afrika	Azië	Lat Amerika	internationaal
2.585.038,16	1.200.231,31	1.149.092,39	345.550,00

Vanwaar komen de werkingsmiddelen?

Wereldsolidariteit is een NGO : niet gouvernementele organisatie, erkend voor ontwikkelingssamenwerking. Via het indienen van programma's kan Wereldsolidariteit rekenen op subsidies van overheden.

Zowel voor de projecten in de Derde Wereld als voor de educatieve campagnes in België, krijgt WS overheidsmiddelen.

In 2003 ontving Wereldsolidariteit 5.572.111,01 euro aan subsidies. Hoofdbrok hiervan is het algemeen 5-jarenprogramma “*internationaal actieprogramma tegen sociaal onrecht en sociale uitsluiting*”.

Niet onbelangrijk zijn de subsidies van het Belgisch overlevingsfonds (BOF), hiermee steunt Wereldsolidariteit de projecten “sociale economie”.

Verder ontvangt Wereldsolidariteit ook steun van de Europese gemeenschap voor specifieke projecten.

Ook bij de provincies en verschillende gemeenten wordt een projectdossier ingediend.

Waarom fondsenwerving?

Wereldsolidariteit kan niet werken zonder een aanzienlijk aandeel eigen middelen.

1. om subsidies te krijgen moet je eerst aantonen dat je over minstens 15% eigen middelen beschikt voor elk programma dat wordt ingediend.
2. niet alles is te voorzien in een langlopend programma, voor noodsituaties moet ook ruimte zijn.
3. nieuwe projecten en partners moeten een kans krijgen, een project moet “werken” vooraleer het in het programma kan worden opgenomen.

De eigen middelen maken het mogelijk voor Wereldsolidariteit om de organisatie uit te bouwen en een eigen koers te varen. Om projecten kans te geven om zich letterlijk “ te ontwikkelen”.

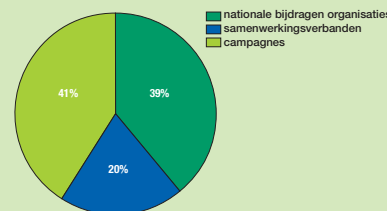
Wat is het aandeel van de Wereldburgers ?

Wereldsolidariteit is de organisatie voor ontwikkelingssamenwerking van de Christelijke Arbeidersbeweging. Alle deelorganisaties steunen onze werking in Noord en Zuid.

Ook groep Arco en VDK bank leveren een aanzienlijke structurele bijdrage.

Samenwerkingsverbanden, via 11.11.11 bijvoorbeeld, zorgen ook voor een belangrijk deel van de inkomsten.

nationale bijdragen organisaties	886.264,05	39%
samenwerkingsverbanden	456.546,61	20%
Campagnes en wereldburgers	903.647,18	40%
totaal	2.246.457,84	100%

Vooral het aandeel van mensen als u, die giften storten, producten kopen, kerkdeuracties organiseren, met de afdeling aan fondsenwerving doen, ...is zeer belangrijk in dit plaatje.
40% van de fondsenwerving komt dus van Wereldburgers.

Wereldsolidariteit is lid van de vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving en respecteert de deontologische code.

“Wereld-solidariteit altijd in je bereik”

OP HET NATIONAAL SECRETARIAAT :

Postbus 20,
Haachtsesteenweg 579,
1031 Brussel
Tel: 02 / 246 36 85
Fax: 02 / 246 38 85
e-mail:
wereldsolidariteit@wsm.be
rek.nr. 799-5500000-05
• voorzitter: Jan Renders
• algemeen secretaris:
Andre Kiekens

IN JOUW REGIO :

- Antwerpen, Johan Mast
Tel: 03 220 12 05 - jo.mast@acw.be
- Kempen, Jef Vanhooft
Tel: 014 40 31 60 - jef.vanhooft@acw.be

- Mechelen, Bertout Hellemans
Tel: 015 29 25 53
bertout.hellemans@acw.be
- Brussel, Ronald Basteleus
Tel: 02 508 89 10
ronald.basteleus@acw.be
- Leuven, Kris Daniels
Tel: 016 29 81 28 - kris.daniels@acw.be
- Limburg, Christine Kruijthoof
Tel: 011 29 08 08
christine.kruijthoof@acw.be
- Zuid-Oost-Vlaanderen, Koen Browaels
Tel: 055 33 36 71
koen.browaels@acw.be
- Waas en Dender, Marita Meul
Tel: 03 760 13 56 - marita.meul@acw.be
- Gent/Eeklo, Herman Peeters
Tel: 09 269 96 69
herman.peeters@acw.be
- Brugge, Kim Marlier
Tel: 050 44 43 37
- Oostende-Westhoek, Philippe Goossens
Tel: 059 55 25 63
philippe.goossens@acw.be
- Midden en Zuid-West-Vlaanderen, Jo Neiryck
Tel: 056 23 37 13 - jo.neiryck@acw.be

Wereld-solidariteit dank zij jou !

Enkel via de steun van duizenden mensen kan Wereldsolidariteit voortdurend en steeds meer projecten steunen in de derdewereld. Giften zijn steeds welkom op het nummer: 799-5500000-05. Het is aan iedereen gegeven om de wereld iets goeds na te laten. U kan nu een beslissing nemen die veel mensen een toekomst geeft. U kan ervoor zorgen dat uw solidariteit met de derde wereld verder gaat, ook na uw overlijden. Geef de projecten van Wereldsolidariteit een plaatsje in uw nalatenschap. Praat erover met uw notaris. U zal ontdekken dat dit niet in het nadeel van uw geliefden hoeft te zijn.

Wereldsolidariteit geniet van een voordelig belastingtarief voor nalatenschappen. 92% van uw gift komt terecht.

De volgende organisaties werken mee aan de campagne van Wereldsolidariteit en dragen hun steentje bij aan de fondsenwerving. Op die manier steunen zij hun eigen partners in de derdewereld en alle organisaties waar Wereldsolidariteit mee samen werkt.

